

ሰንበት ዘኒቆዲሞስ

ሚያዝያ 6-2011 ዓ.ም.(April 14 2019)

Rabbi, we know that you are a teacher come from God; for no one can do these signs that you do, unless God is with him. Jesus answered him, Truly, truly, I say to you, unless one is born anew, he cannot see the kingdom of God. (Jn 3: 2-3).

ንሓቂ ንብርሃን ተቐቢልካ ምኽኦል

መዝሙር፡ ሐረ ኅቤሁ ዘስሙ ኒቆዲሞስ ወይቤሎ ለኢየሱስ...

“ኒቆዲሞስ ዝስሙ ናብ ኢየሱስ ከደ ረቢ ሊቕ ንስኻ መምህር ኮንካ ካብ ኣምላኽ ከም ዝመጸእካ ንሕና ብኣኻ ንኣምን ኢና ከም ወዲ ኣምበሳ በጥ ኢልካ ደቂስካ ብትንሣኤኻ ኣተንስኢኻ”።

ንባባት፡ሮሜ 7:1-14፥ 1ዮሐ 4:1-11፥ ግ.ሐ.5:34-ፍ፥ ዮሐ 3:1-21

ምስባክ፡ ሐወጽከኒ ሌሊተ ወፈተንኮ ለልብየ፥ ኣመ ከርከኒ ወኢተረክበ ዓመጸ በላዕሌየ፥ከመ;ኢይንብብ ኣፉየ ግብረ እንላ እመ ሕያው።“ንልበይ ተዓዘብካዮ ብለይቲ በጻሕካዮ፥መርሚርካንስ ገለ ክፉእ ኣይረኽብካን፥ ብኣፈይ ከም ካልኣት ሰባት ክፉእ ኣይዛረብን እየ” መዝ. 17:3።

ሰንበት ዘኒቆዲሞስ ኢና ዘኪርና ዘሎና፥ ኒቆዲሞስ ምሁር ሕጊ ነቲ ኢየሱስ ዘስተምህሮን ዝገብሮን ዝነበረ ብማዕዶ ርእዩ ዝኣመነ፥ ኣብ ፍርዲ ኢየሱስ ምስ ኣይሁድ ዘይተሓባበረ፥ ንሬሳ ኢየሱስ ኣብ ኢዱ ዝተቐበለ ረድኢ ኢዩ። ጉዕዞ እምነት ንበይኑ በቲ ዝሰምዖ ዝነበረን ዝርኣዮን እዩ ጀሚርዎ፥ ነቲ ዝነበሮ እምነት ከረጋግጽ ኢሉ ኸኣ ኣብ ኢየሱስ ብለይቲ ኣብ ጽምዖ ክምሃር ክፈልጥ ኢሉ መጺኡ። “መምህር ብጀካ እቲ ኣምላኽ ምስኡ ዝኾነ ሰብ እንተ ዘይኮነ ነዚ ንስኻ እትገብሮ ዘሎኻ ተኣምራት ኪገብሮ ዚኽእል ሓደ እኳ የልቦን እሞ ንስኻ መምህር ኮንካ ኻብ ኣምላኽ ከም ዝመጸእካ ንፈልጥ ኢና” በሎ። እዚ ብለይቲ ምምጽኡ፥ መጀመርያ ኣባል ቤት ምኽሪ ኣይሁድ ስለ ዝነበረ፥ ዝነበሮ ሓላፍነትን ክብርን ምስ ኢየሱስ ብግሁድ ክራኽብ ኣየፍቅደሉን ነፍ ስለዚ ብሕቡእ ክረኽቦ ወሲኑ። ካልኣይ ንኢየሱስ ብጽምዖ ንበይኑ ዝደለዮ ክዕልል ኢሉ ካብቲ ኣብ ውሽጡ ዝሰምዖ ጸልማት ወጺኡ ኣብ ብርሃን ክኣቱ ስለ ዝደለ ብለይቲ ኣብ ኢየሱስ መጺኡ። ንኢየሱስ ንበይንኻ ክትረኽቦ ክተዕልሎ ምኽኦል ጸጋ ብርሃን እዩ ዝዕድል ምኽንያቱ ንሱ ምንጪ ሕይወትናን ተፈጥሮናን ስለ ዝኾነ ኒቆዲሞስ ነዚ ጸጋ እዩ ኣብ ግብሪ ርእይዎ። ሎሚ ንሕና እውን ንኢየሱስ ንብሕትና ክንረኽቦ ንድለዮ ጸገምና ነዕልሎ።

ኒቆዲሞስ ዕላሉ እናወደሰ እዩ ጀሚርዎ “ነዚ ንስኻ እትገብሮ ዘሎኻ ተኣምራት ኪገብሮ ዚኽእል ሓደ እኳ የልቦን እሞ ንስኻ መምህር ኮንካ ኻብ ኣምላኽ ከም ዝመጸእካ ንፈልጥ ኢና” ኢልዎ። ኢየሱስ ካብ ኣምላኽ ከም ዝመጸን ናይ ኣምላኽ ነገራት ከም ዝገብር፥ ነቢይ ከም ዝኾነ ክርኢ ክኢሉ ግን ጌና ምሉእ እንታይነት ኢየሱስ ክርኢ ኣጥቢቐ ሓቲቱ። ኢየሱስ ክምልሰሉ ከሎ ሓደ ንሕግን መንግስቲ ኣምላኽን ክርኢ ዝደሊ “ንሱ ካብ ላዕሊ ክውለድ ኣለዎ” ኢልዎ። “መንግስቲ ኣምላኽ” ዝብል ኣብ ወንጌል ዮሐንስ ኣብዚ ጥራሕ ንረኽቦ ማዕረ “ሕይወት” ዝብል ኣብ ዮሐንስ እንረኽቦ ከምኡ ክርኢ ይክኣል፥ ኣብ ካልኣት ወንጌላውያን ግን ብተደጋጋሚ ንረኽቦ።

አብ መንግስቲ ኣምላኽ ኣባል ምዃን ማለት ኣብቲ ግዝኣት ብምሉእ ምውህሃድ ወይ ናይ ኣምላኽ ግዝኣት ብምልኡ ኣባኻ ሕያው ኣሎ ማለት እዩ።

ኒቆዲሞስ ቃል ብቃሉ ይርድኦ እዩ “ሰብከ ምስ ኦሪገ ከመይ ኢሉ ክውለድ ይኸእል መሊሱ ኣብ ከርሲ እንኡ ኣትዩስ ኪውለድ ይኸእል እዩ” እናበለ ሓቲቱ። እዚ ዘይምርዳእ ኣብ ዝልግለ ርድኢት ከብጽሖ ዕድል ከፊትሉ። “ብሓዲስ ምውለድ ማለት ካብ ማይን ካብ መንፈስ ቅዱስን ምውለድ ማለት እዩ። እዚ ኸኣ ብንጹር ንክርስቲያናዊ ጥምቀት ዘመልክት እዩ። ካብ ሥጋ ዝተወልደ ሥጋ እዩ (ከም ኣብ ባህርያዊ ልደት) ግን ካብ መንፈስ ዝተወልደ መንፈስ እዩ። እዚ እዩ እቲ ካልኣይ ልደት ኩልና ክንከዶ ዘሎና።

“ካብ ላዕሊ እንደገና ክትውለዱ ኣሎኩም” ኣብ ኒቆዲሞስ ጥራሕ ዝግለመ ዘይኮነ ኣብ ኩልና ዝግለመ እዩ። ሓንሳብ ብመንፈስ ክንውለድ እንተ ኸኣልና ንርእስና ኣብቲ ኣምላኽ ክንኮኖ ዝደልዮ ክንመርሖ ንኸእል። “ንፋስ ኣብ ዝደለዮ ይነፍስ” ድሃዩ ኸኣ ትሰምዕ ካበይ ከም ዝመጽእ ኣበይ ከም ዝኸይድ ግን ኣይትፈልጥን ኢኻ”። “ንፋስ” “እስትንፋስ” ናይ መንፈስ ቅዱስ ጥራሕ እዩ እቲ እንኮ መራሕን ጸግዒ ሕይወትናን እዩ። ንሱ ዝተሓደሰ ሕይወት ብናቱ መንገዲ ከም እንረክብ ይገብረና። ኣብዚ እቲ “ንፋስ” ዝብል ቃል ትርጉሙ “እስትንፋስ” “መንፈስ” ብግሪኽ “pneuma” ዝብል እዩ።

ሓንሳብ ብመንፈስ ቅዱስ እንተ ተመራሕና ንርእስና ብምልኡ ኣብ ትሕቲ ኢድ ኣምላኽ ገርና ከምቲ ንሱ ዝደልየና ክንከይድ ቅሩባት ኮና ኣሎና ማለት እዩ። እዚ መልእኽቲ እዩ ንኒቆዲሞስ ተዋሂብዎ። ንሓዲስ ጉዕዞ ካብቲ ኣብዚ ዘብጽሖ ብዝተፈለ መገዲ ክመርሖ ቅሩብ ክኸውን። በዚ መገዲ እንተ ተጓዕዞ ኣብ ኢየሱስ ቃል ኣምላኽ ዝኾነ ከብጽሖ እዩ። ሎሚ ንነፍሲ ወከፍና ኣብዛ ሰዓት ካብቲ ሒዝናዮ ዘሎና ጉዕዞ ሕይወትና ኣብ ሓዲስ ጉዕዞ ኣብ ኣምላኽ ዘብጽሖ ክንክተል ይነግረና ኣሎ። ጉዕዞ ሕይወተይ ኣንፈቱ ኣበይ ገጹ እዩ ዘሎ ኢልና ክንሓትት ኣብቲ ምንጨ መልስና ዝኾነ ክርስቶስ ንቕረብ።

ኒቆዲሞስ ከም ንፋዕ ተመሃራይ ኩሉ እናበርሃሉ እንከሎ እንደገና እዚ ከመይ ኢሉ ክኸውን ይኸእል እናበለ ምስ ሓተተ “ንስኻ መምህር እስራኤል ኢኻ ነዚ ነግር እዚዶ ኣይትፈልጥን? ናይ ምድሪ ነገር ነገረኩም ካብ ዘይትኣምኑስ ናይ ሰማይ ነገር እንተ ነገርኩኹም ግዳ ከመይ ጌርኩም ክትኣምኑ” እናበለ ይሓቶ እዩ ንሱ ብናይ ገዛእ ርእሱ ተበግሶ ጥራሕ ዘይኮነ ብናይ ሰማያዊ ኣብኡ ድላይ ከም ዝመጽእ ይነግሮ። ንሱ ናይ ኣብኡ ቃላትን ትምህርትን እዩ ዘመሓላልፈልና ዘሎ። ንሱ ቃል ኣምላኽ እዩ። ንሱ ዝዛረብ ቃል ጥራሕ ኣይ ኮነን። ንሱ ንኹሉ ካብ ዘየሎ ህልዊ ዝገብር ፈጣሪ እዩ። ንሙታን ኣብ ሕይወት ይጽውዖም። መንፈስ ቅዱስ ኣብ ዘለግለማዊ ሕይወት ክመርሓና ይህበና እዩ ንኹልና ደቂ ኣምላኽ ይገብረና። ነዚ ኹሉ ኣብ ሕይወትና ኣብ ግብሪ ክንምከሮን ሕይወትና ብፍቕሪ ክነብሮን ኣብ ኢየሱስ እምነት ክህልወና ንሱ ሓቀኛ ቃል ኣምላኽ ከም ዝኾነ ክንኣምን ይነግረና ኣሎ።

ንቃል ኣምላኽ ዝኾነ ኢየሱስ ክንርዳእ ቀሊል ስለ ዘይኮነ ልዕሊ ኹሉ ክንቅበሎ ልብና ክፋት ክኸውን ነቲ ዝግለጸልና ብሓቂ ክንቅበሎን ናትና ክንገብሮን ናታትና ሱታፌ የድሊ። ኢየሱስ እዚ ዓይነት ቅሩብነት ክህልዎ እዩ ንኒቆዲሞስ ዝደሊ ዝነበረ። ሰባት ንቃል ኣምላኽ ብዝተፈላለየ መግዲ ክምልሱ ይኸእሉ እዮም። ገለ ብምሉእ ይኣምኑ፤ ገለ ኸኣ ብዙሕ ምልክታትን ትእምርትን ተዋሂብዎም እንከሎ ተስፋ ቆሪጾም ይኸዱ። ኣብዚ ነቲ ምሳሌ ዘርእን ዘራእን (ማቴ 13) ክንዝክር ኣሎና ሽዑ ኣነ ካበናይ ጋንታ እዩ ኢልና ንርእስና ክንሓትት ንኸእል።

ክሳብ ሕጂ ወልድ ጥራሕ ምስ አምላኽ አብ ሰማይ ዘሎ (አብ መጀመርያ ቃል ነበረ እታ ቃል ድማ አብ አምላኽ ነበረ፤ እቲ ቃልውን አምላኽ ነበረ. . .) ካብኡ መጹኡ አብ መንጎና ሓደረ፤ ድላይ አምላኽ እንታይ ከም ዝኾነ ከመይ ኢልና ክንምልሰሉ ከም ዝግብኡና መገዲ አምላኽ ክሕብረና መጸ።

ነዚ ኹሉ ሓቀኛ መልሲ እትኾነና ኩሉ አድህቦና አብ ኢየሱስ ክንገብር ከሎና እዩ። “ከምቲ ሙሴ አብ በረኻ ንተመን ዝሰቐሎ ወዲ ሰብ ድማ ኸምኡ ኪሰቀል ይግባእ እዩ”። እዚ ነቲ አብ ዘጉልቅ 21:9 ዘሎ እስራኤላውያን ኃጢአት ምስ ገበሩ አምላኽ ከም ዝቐጽዎም ከምሕርም ምስ ደለ ኸአ ነቲ አብ ባላ ዝተሰቐለ ናይ አስራዚ ተመን ዝርአዩ ዝሓወ ዝነበረ የዘኻኸረና።

ኢየሱስ ብዝልዓለ መገዲ አብ መስቀል ምስ ተሰቐለ አብ ግርማ አብኡ ብትንግኤኡን ዕርገቱን ከም ዝአተወ ንርኢ። ንሱ ምንጪ ሕይወት ናይ ኩሎም እቶም ርእሶም ብምልኡ አብኡ ዘወፍዩ ክኸውን እዩ። ሽቡ ጥራሕ ኢና ካብቲ ካብ ጎኑ ዝወጸ ማይ ተሓጺብና እንጸርን (ዮሐ 19:34፤ ዘካርያስ 13:1)።

ከምዚ ካብ ኮነ ክሳብ ክንደይ ኢና አብ ኢየሱስ እንጥምት ዘሎና? አጠማምታና ናይ ሓላፍ መገዲ አጠማምታ ድዩ ወይስ ብሓቂ ልብና አድሂብና ብምሉእ ምስኡ ንወሃሃድ አሎና። ንሱ ማእከል ናይ ሕወትናን ርክባትናን ገርናዶ ኢና እንቐርቦ ዘሎና ወይስ ንርአዩለይ ጥራሕ እዩ አጠማምታና?

ከም ኒቆዲሞስ ብቐጻሊ አብ ኢየሱስ ክንመላለስ ክሳብ ዝበርሃልና ምስኡ ክነዕልል እሞ ጎይታይ ሓግዘኒ ነዚ ጸልማት ዝመልኦ ሕይወተይ ብርሃንካ ኩልዓለይ ኢልና ክንልምኖ ይግብኡና። ዘተ ኢየሱስን ኒቆዲሞስን አብ ተሎጋዊ ዘተ ገጹ ስለ ዘምርሐ ቃላት ኢየሱስን ናይ እዚ ወንጌል ጽሓፋይን ብቐሊል ክትፈላልዮ ዘይክኣል ኮይኑ። ኢየሱስ አብ መወዳእታ ዘቲኡ ርክብ አብ መንጎ አምላኽን ዓለምን ዘሎ ገሊጽሉ፤ ካብቲ ቀንዲ ዝበሎ ኸአ እዞም ዝስዕቡ ቀንዲ ሓሳባት ንረክብ።

- **አምላኽ ንዓለም የፍቅራ፡** ከም መግለጺ ፍቕሩ ንሓደ ወዱ አብ መስቀል ብጨካን ሞት ክሓልፍ ብምፍቃዱ ክሳብ ክንድዚ አፍቀራ። አምላኽ ንዓለም ብምሉእ እዩ ዘፍቅር ነቲ ጽቡቕ ክፍላ ጥራሕ አይ ኮነን ዘፍቅር። ፍቕሩ ንኹሉ ፍጡር ብዘይ አፈላላይ ብዘይ ዝኾነ ቅድመ ኩነት ብማዕረ እዩ፤ ስለዚ ብኢየሱስ ክርስቶስ አቢሉ አብ ዓለም ዝተገልጸና ክንአምን፤ ቃሉ ንምስማዕ ኩሉ ጊዜ ስንድዎት ክንከውን፤ ሕይወትና ብምልኡ ብዓሚቕ እምነትን ክነወፍየሉ ስንድዎት ክንከውን ይግብኡና።
- **አምላኽ ንወዱ ናብ ዓለም ዝልክኹ ዓለም ብእኡ ምእንቲ ኸትድገን እምበር ንዓለም ኪፈርድ ኢሉ አይኮነን።** አብ ሕይወትና ነዚ ደጋጊምና ክንዝክሮ ይግብኡና፤ ናይ አምላኽ እታ እንኮን መጀመርያን ዝንባሌ ባህሪኡ ንኡና ምፍቃርን ንሕና ነቲ ፍቕሩ አብ ሕይወትና ምስትምቓርን እዩ። ንሕና ብኣኡን ምእንትኡን ኢና ተፈጠርና። ሕይወቱን ፍቕሩን ንዘለዓለም ክንካፈል ኢሉ ፈጠሩና።
- **እቲ ብሓደ ወዱ ኢየሱስ ክርስቶስ ዝአምን አይ ክፈርዶን እዩ፤ እቲ ብኣኡ ዘይአምን ግን ብሓደ ወዲ አምላኽ ስለ ዘይአመነ ድሮ ተፈሪድዎ እዩ።** እዚ ምስቲ አቐዲምና ዝበልናዮ አይጸረርን እዩ። ፍርዲ ካብ አምላኽ አይ ኮነን ዝመጽእ ካብ ባዕልና ዝመረጽናዮ እዩ ዝመጽእ። ቀጺሉ ዮሐንስ ወንጌላዊ “ብርሃን ናብ ዓለም መጸ ደቂ ሰብ ግና ግብርም ክፉእ ስለ ዝኾነ ካብ ብርሃን ጸልማት ይፈትዉ. . . ኸፉእ ዝገብር ዘበለ ኹል እቲ ግብሩ ምእንቲ ከይግለጽ ብርሃን ይጸልእ እምበር ናብ ብርሃን አይመጽእን እዩ” ይብላና።

አምላክ አይኮነን ዝሓድገና ወይ ዝኹንና ንሕና ኢና እንሓድገ። ካብ ብርሃን ጸልማት ምስ መረጽና ናይ ገዛእ ርእስና ፈረድቲ ባዕልና ኢና። ንገዛእ ርእስና ኩኖ ፍቕሩ ንገብሮ ሽዑ ንሱ ኣብኡ ክንምለስ ይጽበየና። ብኣንጻሩ “ሓቂ ዝገብር ግና ኸም ትእዛዝ አምላክ ስለ ዝገበረ እቲ ግብሩ ምእንቲ ኸግለጽ ናብ ብርሃን እዩ ዝመጽእ”።

ፍርዲ አምላክ አይ ኮነን ክንፈርሖ ዘሎና፣ ምርጫና እዩ ናብኡ ዘቕርበና ወይ ከአ ዘርሕቐና፣ ኩሉ ጊዜ ኣብ ብርሃን ወይ ኣብ ጸልማት ክነብር ምርጫና እዩ።

ሎሚ ኣብዚ ቅዱስ እዋን ጾም፣ ኣብ ሕይወትና ዝርከብ ናይ ጸልማት ኩርንዓት ሕጅን ዝሓለፈን ካብ ካልኣት ሓቢእናዮ እንነብር ክንርኢ ክንፍትን እሞ ኣብ ብርሃን ክንወጽእ። ስለምንታይ ኢና ክፍኣትና ኃጢአትና ክንሓብእ እንፍትን? ኣብ ብርሃን ዝነብር ዝኾነ ክፉእ ግብሪ ዘይብሉ ሓንቲ ዝፈርሖ ስለ ዘይብሉ ዝሓብኦ የብሉን።

አሰር ኒቆዲሞስ ስዒብና ካብ ጸልማት ሕይወትና ወጺእና ብኃጢአትና ነጺሕና ንአምላክ ክንቅበሎ ንቕረቦ። ኣብ መንበረ ንስሓ ኣቲና ብኃጢአትና ንተኣምን ሽዑ ብርሃን ክርስቶስ ኣባና ክበርህ እዩ። ነዚ ኸአ የብቅዓና።

ብንስሓ ዝተሰነየ ጾም ኣሓሊፍና ኣብ ብርሃን ትንሣኤኡ ብሰላምን ፍቕርን የብጽሓና።

አባ ንጉሠ ፍሥሓ